

un bērns. Visvairāk man patik skumjās dziesmas... Pie Starajā Rusas man vijoles nebija līdz. Klusākā brīdī nogāju terakamu nostūri un piesvilpodams vingrināju pirkstus uz pēžu mizas gabaliņa.

Pēc kara savu vijoli man uzdāvināja Adolfs Talcis.

— Nospēlēt mums, Ignat, vienu no skumjajām dziesmām!

— Man brīnums, ka šo Latgales puses dziesmu un melodiju nav ievērojis vēl neviens komponists...

*Nu ar dievu, sīkte kārkli,
Es jās vairāk nelocīšu.
Vakar kunģi laivu šķēla,
Sodien laida ūdeni.*

*Kas pēc mantas gauži rauda,
Kraustīgā sēdēdams?
Tur raud mana ligaviņa,
Kam nocēla vainadzīņa.*

*Kam nocēla vainadzīņa
Jāgu dienas rītiņā...*

— Šī vijole glabājas blākus grāmatām un kaktusiem...

— Mīlestība pret dabu sākusies turpat, kur mīlestība pret mūziku... Reiz bērniībā ābēlī uz katra zara uzpotēju savu šķirni. Tagad man ir kaktusu kolekcija ar zinātnisku raksturu — ap 1000 sugu. Gribēju pierādīt, ka nav tādu kaktusu, kurus šeit mērenajā klimatā nevarētu audzēt. Un viņi zied un ģenētiski tos var pavairo! Vienīgajam man Padomju Savienībā aug un nes sēklas Leuchtenbergļa princips, Sarkanis nos. Tie, augu dabu pētot, pacietīgi izaudzēti no sēklām, kas saņemtas no tālām zemēm, pirmkārt no Meksikas. Aprunājos ar kaktusiem, arī sīlmības atkāpjas. Domāju, ka personisko dzīves traģēdiju izvirzīt centrā nav pareizi, kaut dzīve to piespiež. Man patik piepildīt tādu mērķi, kas grūti realizējams... Ignats Muļnieks ir mūsu literatūras dzīves līggaidejs līdzgaltnieks.

Pēc kara viņš strādā par «Latvijas PSR Augstākās Padomes Zīpotāja» redaktoru, Eurnāla «Karo» redaktoru, Rakstnieku savienības valdes sekretāru un ilgu laiku par laikraksta «Literatūra un Māksla» redaktoru.

Šo dialogu risinām viņa mājās, viņa 60 gadu jubilejas priekšvakarā. Neizpaliek saruna par literatūru.

— Es gribētu, lai dzeja un proza būtu vairāk mūsu dzīves apliecinātāja. Dzeja mums atguvusī lirismu. Apsveicami! Lai vien neaiziet no dzejas pamatuzdevuma. Pušķins jau to vislabāk formulēja:

«Es tautas iemīļots — tā manu slavu sargās,

Jo jūtas cildenas reiz dzejā centos paust.»

Mums svarīgi arī, lai attīstās fabula, epigramma un satiriskais stāsts. Kritika, manuprāt, zaudē savu mugurkaulu. Šis draugs ne tikai atbalsta, bet arī ierītiģi palīdz, kritizē.

Mani pašu arī manis padarītais neapmierina. Biju fabulas iesācis rakstīt. Palikšu tām uzticīgs. Mūzika tāpat mans draugs!

— Uzticams draugs!

— Ja kāds cilvēks man vai citiem nodara pāri, tad vienīgais pareizais ceļš — strādāt. Ja pie tevis atnāk cilvēks un pasaka ko labu, kaut sirsnīgā balsī «labdien», tad arī gribas strādāt. Ik

dienas spēlēju Baha «Čakonna». Kas par skaņu un domu bagātību!

— Lūdzu, nospēlē mums, Ignat, «Es karā aizledams!»

— Tikai pirkstiem kā dzelzij jāguļ uz stīgām istajā vietā, tad viņas skan!

GUNĀRS SELGA

— No vienas puses purvi, no otras Daugavas krasti un Jersikas pilskalns. Mana dzimtā Līvānu puse!... Tēvs bija 1905. gada revolūcijas dalībnieks. Skarbs pēc rakstura, bet taisnīgs cilvēks. Viņam bijām četri dēli — Francis, Izidors, Jānis un — es, Francis Sarkandaugavas strādniekiem buržuāzijas varas laikā nolastīja referātu par Pēteri Stučku. Gaur brāļa rokām gāja strādnieku frakcijas pasta. Viņš saņēma gandrīz visus Padomju Savienības izdevumus un tā iesaiņoja arī mani bīstamu revolucionārās pagrīdes uzdevumu veikšanā.

Pirmo vijoli uztaisiņu pats. Koka kārbīņai pārvilku stieplīti. Locīju savilku ar zīģa astriem un atlaugā tos iesveļoju. Spēleju uz vienas stīgas.

Dziedāšanas skolotājam Līvānos bija ista vijole, bet viņš to ne reizi neledeva. Kaimiņš man vēlāk fedeva izmēģināt istu vijoli. Reiz no gašanās pārdzīnu ganāmpulku un sāku spēlēt pie laidara. Neviens nebija ievērojis, ka vingrinājos spēlēt sava novada skaistās melodijas. Tad māte nopirka četras istas vijoles stīgas. Tās uzvilku jau uz egles dēlīša... Māte mums bija bezgala laba. Ļaunu vārdu neviens no viņas nedzirdēja.

Kad brālēns Adams — kalējs un skulptors man uztaisija istu vijoli, gāju spēlēt kristabās, kāzas